

Teisipäev, 21. mai 2013

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikidele.

P7\_TA(2013)0201

## Taastuvenergia Euroopa energia siseturul

**Euroopa Parlamendi 21. mai 2013. aasta resolutsioon taastuvenergiaga seonduvate tänaste ülesannete ja võimaluste kohta Euroopa energia siseturul (2012/2259(INI))**

(2016/C 055/03)

*Euroopa Parlament,*

- võttes arvesse komisjoni teatist „Taastuvenergia, Euroopa energiaturu oluline osaline” ja selle juurde kuuluvaid töödokumente (COM(2012)0271),
  - võttes arvesse ELi toimimise lepingu artikli 194 lõiget 1,
  - võttes arvesse komisjoni teatist „Energia tegevuskava aastani 2050” (COM(2011)0885),
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta <sup>(1)</sup>,
  - võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti, mis on lisatud ettepanekule Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamist (SEC(2008)0057),
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrust (EL) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta <sup>(2)</sup>,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ <sup>(3)</sup>,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ <sup>(4)</sup>,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni, regionaalarengukomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A7-0135/2013),
- A. arvestades, et taastuvate energiaallikate osakaal ELi energiaallikate jaotuses suureneb nii lühiajalises, keskpikas kui ka pikas perspektiivis, ning arvestades, et taastuvenergia annab märkimisväärse panuse kindla, sõltumatu, mitmekesise ja vähesaastava energiavarustuse tagamisse Euroopas;
- B. arvestades, et taastuvenergia potentsiaali üleeuroopalises energiavarustuses ei ole veel ammendatud;

<sup>(1)</sup> ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

<sup>(2)</sup> ELT L 326, 8.12.2011, lk 1.

<sup>(3)</sup> ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.

<sup>(4)</sup> ELT L 211, 14.8.2009, lk 94.

Teisipäev, 21. mai 2013

- C. arvestades, et taastuvate energiaallikate järjest suurenev osakaal Euroopa energiaallikate jaotuses muudab olemasolevate võrkude ja IT taristu laiendamise ülivajalikuks;
- D. arvestades, et meie energiaallikate jaotuse mitmekesistamine sõltub paljudest uutest taastuvenergia tehnoloogiatest (hüdro-, geotermiline, päikese-, mere-, tuule-, soojuspumba-, biomassi- ja biokütuseenergia), mis pakuvad eri lahendusi elektri, kütte ja jahutuse ning transpordi jaoks;
- E. arvestades, et energiapoliitika teostamisel tuleb varustuskindluse, konkurentsivõime, majanduslikkuse ja keskkonnasäästlikkuse eesmärgi alati tasakaalus hoida;
- F. arvestades, et praegu moodustab imporditud energia ELi energia lõpptarbimises üle poole;
- G. arvestades, et liidu energiapoliitikas, mida teostatakse liikmesriikide vahelise solidaarsuse vaimus, siseturu väljakujundamise raames ning arvestades vajadust säilitada ja parandada keskkonda, järgitakse muu hulgas ka eesmärgi edendada uute ja praeguste taastuvate energialiikide arendamist;
- H. arvestades, et energia siseturu lõpuleviimine aastaks 2014 peaks hõlbustama uute ja rohkemate turuosaliste teket, kelle hulgas on järjest suurem arv taastuvenergiat tootvaid VKEsid;
- I. arvestades, et liberaliseerimine ja konkurents on etendanud energiahindade vähendamisel kõigi ELi tarbijate jaoks otsustavat rolli;
- J. arvestades, et ELi aluslepingute kohaselt kuulub liikmesriigi õigus määrata oma energiaressursside kasutuse tingimused, valiku tegemine eri energiaallikate vahel ja üldine energiavarustuse struktuur liikmesriikide pädevusse, kuigi suurem koostöö ja parem teabevahetus on sellegipoolest äärmiselt olulised; arvestades, et komisjoni energia tegevuskavas aastani 2050 järeldatakse, et taastuvenergia osakaal peaks olema igas Euroopa energiasüsteemi jaoks koostatud stsenaariumis oluliselt suurem;
- K. arvestades, et hinnanguliselt on ELil võimalik saavutada oma eesmärk toota 2020. aastaks 20 % energiast taastuvatest energiaallikatest;
- L. arvestades, et viimastel aastatel on taastuvatest energiaallikatest energia tootmisel tehtud tehnoloogilisi edusamme, ning arvestades, et Euroopa Liit on selles valdkonnas maailmas juhtpositsioonil;
- M. arvestades, et majandus- ja võlakriisist ei ole Euroopas veel üle saadud, ning arvestades, et riigieelarvete koostamine ja investorite usalduse võitmine on väga keerukas; arvestades, et kriisi tuleks kasutada võimalusena teha vajalikke investeeringuid puhtasse tehnoloogiasse, et luua töökohti ja majanduskasvu;
- N. arvestades, et Euroopa liberaliseeritud energiaturul sõltub taastuvenergia suurem kasutamine erainvesteeringutest, mille jaoks on omakorda vaja stabiilset taastuvenergiapoliitikat;
- O. arvestades, et investorid vajavad oma kavandatavateks, 2020. aastast kaugemale ulatuvateks investeeringuteks kindlust ja järjepidevust;
- P. arvestades, et energia tarbimist tuleb vähendada ning energia tootmise, ülekande ja kasutamise tõhusust tuleb suurendada;
- Q. arvestades, et taastuvenergia põhinevatel kütte- ja jahutustehnoloogiatel on energiaspektori CO<sub>2</sub>-heite vähendamisel ülioluline osa;
- R. arvestades, et energia tegevuskavas tõdetakse, et gaas on energiasüsteemi ümberkujundamisel ülisuure tähtsusega, kuna tagab taastuvenergia toetamiseks nii muutuva kui ka baaskoormuse;
- S. arvestades, et komisjoni arvutuste kohaselt peaks taastuvenergiaga optimaalse kauplemise abil olema võimalik säästa kuni 8 miljardit eurot aastas;

Teisipäev, 21. mai 2013

T. arvestades, et metsamajandust käsitlevates olemasolevates õigusaktides on kehtestatud piisav raamistik, et tagada tõendid Euroopa Liidus toodetud metsa biomassi kestlikkuse kohta;

### **Taastuvenergia kasulikkus**

1. on komisjoniga ühel meelel, et taastuvenergia koos energiatõhususe meetmete ning paindliku ja aruka taristuga ongi komisjoni määratletud nn kindel valik ning et tulevikus kasvab taastuvate energiaallikate osakaal Euroopa energiavarustuses nii elektri-, kütte- (mis moodustab peaaegu poole kogu ELi energianõudlusest) ja jahutussektoris kui ka transpordis; on arvamisel, et taastuvad energiaallikad vähendavad Euroopa sõltuvust tavapärasest energiast; lisab, et taastuvate energiaallikate kindla tuleviku tagamiseks ELis tuleks 2050. aastani ulatuvaks perioodiks püstitada eesmärgid ja vahe-eesmärgid; tuletab meelde, et kõik stsenaariumid, mis on esitatud komisjoni energia tegevuskavas aastani 2050, eeldavad, et taastuvate energiaallikate osakaal ELi energiaallikate jaotuses moodustab 2030. aastal vähemalt 30 %; teeb seetõttu ettepaneku, et EL peaks püüdma saavutada veelgi suuremat osakaalu, ning kutsub komisjoni üles tegema ettepaneku kehtestada üleliiduline kohustuslik taastuvenergiaalane 2030. aasta eesmärk, võttes arvesse selle koostoimet muude potentsiaalsete kliima- ja energiapoliitika eesmärkidega, eelkõige kasvuhuonegaaside heite vähendamise sihiga, ning selle mõju ELi tööstusharude, sh taastuvate energiaallikatega seotud tööstussektorite konkurentsivõimele;

2. rõhutab, et taastuvenergia ei aita mitte ainult kaasa kliimamuutusega võitlemisele ja Euroopa energiasõltumatuse suurendamisele, vaid sellega kaasneb ka märkimisväärne keskkonnakasu õhusaaste ja jäätmete tekke, vee kasutamise vähendamise ning muude elektritootmise vormidega seotud riskide vähendamise näol;

3. rõhutab, et ohutu, kindel, taskukohane ja kestlik energiavarustus on Euroopa tööstuse ja majanduse konkurentsivõime jaoks esmatähtis; rõhutab, et ligikaudu pooled ELi elektrijaamadest tuleb tuleval kümnendil asendada ning energiavarustuse süsteemi tuleb ajakohastada ja paindlikumaks muuta, et võtta arvesse taastuvate energiaallikate osatähtsuse eeldatavat suurenemist; toonitab, et taastuvate energiaallikate osakaal elektri-, kütte-, jahutus- ja transpordisektoris peab kasvama kulutõhusal viisil, võttes arvesse taastuvate energiaallikate kõiki hüvesid ja nendega seonduvaid kõiki kulusid, sh süsteemikulusid, ning seejuures ei tohi kannatada varustuskindlus; tunnistab taastuvenergia tehnoloogiate üha suuremat konkurentsivõimet ning rõhutab, et taastuvad energiaallikad ja muu puhta tehnoloogiaga seotud tööstus on Euroopa konkurentsivõime seisukohast oluliseks kasvumootoriks, millel on äärmiselt suur töökohtade loomise potentsiaal ning mis aitab olulisel määral kaasa uute tööstuste ja eksporditurude arendamisele;

4. märgib, et taastuvenergia intensiivsem arendamine liikmesriikides toob tõenäoliselt kaasa biomassi suurema kasutamise, mis omakorda tingib vajaduse määratleda gaasilise ja tahke biomassi kestlikkuse üksikasjalikud kriteeriumid;

5. juhib tähelepanu asjaolule, et taastuvenergia sektoris tuleks biomassi ja muude kontrollitavate energiaressursside praegune ja tulevane eeldatav osakaal muuta õiglase ja tasakaalustatud otsustamisprotsessi huvides sidusrühmadele paremini nähtavamaks;

6. kutsub ELi üles tagama, et taastuvate loodusvarade edendamine energia tootmises ja tarbimises ei ohustaks toiduga kindlustatust, kvaliteetse toidu jätkusuutlikku tootmist ega põllumajanduse konkurentsivõimet;

7. märgib, et toidusüsteemi mitu tahku on kõrgemate energiakulude suhtes tundlikud ja sellel võib olla kahjulik mõju nii tootjatele kui ka tarbijatele;

8. tunnistab, et CO<sub>2</sub>-heite vähendamiseks pakuks arvestatavaid võimalusi see, kui lühi- ja pikamaa sõidukites – eriti raskeveokite puhul – võetakse rohkem kasutusele biometaan ja linnades lühisõitudeks ette nähtud sõidukites elektrit;

9. on veendunud, et jäätmete taaskasutamine annab võimaluse arendada taastuvenergiat ja saavutada Euroopa energiakava eesmärgid;

10. märgib, et mõned taastuvad energiaallikad (näiteks geotermiline energia) võimaldavad pakkuda kütet ja energiat kohapeal ja pidevalt; on seisukohal, et need kohalikud energiaallikad suurendavad energiaalast sõltumatust, sh isoleeritud kogukondades;

Teisipäev, 21. mai 2013

11. rõhutab, et igasugune säästev hüdroenergia aitab täita tulevast taastuvenergiaga varustamise eesmärki ning võimaldab lisaks energia tootmisele saavutada mitmeid muid kasulikke eesmärke, nagu üleujutuste ennetamine ja kindel varustus joogiveega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõstma üldsuse teadlikkust hüdroenergia mitmekülgse kasulikkuse kohta;

12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pöörama rohkem tähelepanu taastuvenergia kasutamata potentsiaalile kütte- ja jahutussektoris ning omavaheliste seoste ja võimaluste, mis tulenevad ühelt poolt suurenenud taastuvenergia kasutamisest ja teiselt poolt energiatõhususe ja hoonete energiatõhususe direktiivide rakendamisest;

13. juhib tähelepanu asjaolule, et taastuvenergia arendamisel on võimalik saavutada kokkuvõtte, võttes arvesse Euroopa eri ajavööndite valget aega;

14. märgib, et praegu edendavad liikmesriigid taastuvate energiaallikate kasutamist ELi taastuvenergia direktiivi 2009/28/EÜ raamistikus sõltumatult ja lähtudes väga erinevatest halduslikest raamtingimustest, kuid see võimendab nende ebaühtlast arengut, samuti on tehniliste, mittetehniliste ja looduslike asjaolude tõttu väga erinev nende taastuvenergia arendamise potentsiaal, mis sõltub mitmesugustest piirkondlikest konkurentsieelistest; juhib tähelepanu asjaolule, et toimiv siseturg võib aidata kompenseerida taastuvate energiaallikate muutlikkust ning loodusvarade ebaühtlast jagunemist; on veendunud, et enamik piirkondi suudab taastuvate energiaallikate kasutuselevõtule kaasa aidata; märgib sellegipoolest, et taastuvatesse energiaallikatesse investeerimist on vaja soodustada seal, kus nende potentsiaal on kõige suurem, et tagada avaliku sektori vahendite tõhus kasutamine;

15. märgib, et üldsus ja poliitilised ringkonnad suhtuvad taastuvenergia kasutamisse erinevalt (nagu ka peaaegu kõigisse muudesse energiatootmisviisidesse ja taristusse); märgib, et taastuvate energiaallikate edendamiseks mõeldud avaliku ja erasektori rahastamisvahendite kättesaadavus on väga erinev; toonitab, et taastuvenergia suurema kasutusevõtu jaoks on äärmiselt oluline tagada juurdepääs investeringuteks vajalikele rahalistele vahenditele, võttes eelkõige arvesse finantskriisi, mis on põhjustanud investorite kapitali suure hajutatuse; on veendunud, et kui turul esineb puudusi või kui tootjate võimalused tagada endale turupõhine rahastamine on piiratud, tuleks hõlbustada juurdepääsu taastuvatesse energiaallikatesse investeeritavale kapitalile; teeb ettepaneku, et komisjon uuriks Euroopa Investeerimispanka ja riiklike institutsioonide võimalusi võtta taastuvenergia projektide rahastamiseks kasutusele uuenduslikud rahastamisvahendid, kusjuures samal ajal peaksid taastuvate energiaallikatega seotud projektidesse investeerimiseks stiimuleid looma ka süsinikuturud;

16. märgib, et siiani on ainult mõned taastuvad energiaallikad energiaturul majanduslikult konkurentsivõimelised, kuigi ka ülejäänud tehnoloogiad on turuhindadele lähenemas; on komisjoniga nõus, et kulude vähendamiseks ja taastuvate energiaallikate majanduslikult veelgi konkurentsivõimelisemaks muutmiseks tuleb kasutada kõiki asjakohaseid ja rahanduslikult jätkusuutlikke vahendeid;

17. on arvamusel, et konkurentsi kahjustavad toetused ning keskkonnale kahjulike fossiilkütuste toetused tuleks järkjärgult kaotada;

### **Taastuvenergia Euroopa ühtsel energiaturul**

18. täheldab, et 2014. aastaks peab olema välja kujundatud gaasi- ja elektri siseturg, mis on taastuvenergia integreerimiseks äärmiselt oluline ning toimib kulutõhusa vahendina muutliku elektritootmise tasakaalustamisel; peab kiiduväärseks komisjoni aruannet energia siseturu väljakujundamise ja kolmanda energiapaketi rakendamise seniste edusammude kohta; kutsub komisjoni üles kasutama kõiki olemasolevaid vahendeid, muu hulgas Euroopa Kohtu poole pöördumist, et teha energia siseturu väljakujundamisel võimalikult kiiresti edusamme; palub, et komisjon tegeleks turu lubamatu kontsentratsiooni probleemiga, kui see takistab konkurentsi; kutsub liikmesriike üles jätkama energia siseturgu käsitlevate õigusaktide täielikku rakendamist, lõimituse suurendamist ning energiasaarte ja kitsaskohtade kaotamist;

19. märgib, et siseriiklike turgude iseloomulike lahknevuste ning eri tehnoloogiamustrite potentsiaali ja nende turuküpsuse eri etappide tõttu valitseb liidus praegu taastuvate energiaallikate edendamise kavade suur mitmekesisus; rõhutab, et see mitmekesisus süvendab energia siseturu probleeme, muutes näiteks piiriülese elektrikaubanduse vähem tõhusamaks; peab komisjoni suuniseid toetuskavade reformi vallas kiiduväärseteks;

**Teisipäev, 21. mai 2013**

20. sedastab, et energia siseturu väljakujundamisest saavad kõige enam kasu tarbijad; toetab komisjoni arvamust, et kohe, kui taastuvad energiaallikad on saavutanud küpsuse ja muutunud majanduslikult elujõuliseks, peavad need konkureerima kõikide muude energiaallikatega, kuna see aitab kõige paremini kaasa innovatsioonile ja hindade langetamisele, aidates seeläbi vältida energiaostuvõimetust; toonitab, et reguleeritud hindade püsimine jaemüügi tasandil ohustab tarbijate suutlikkust kasutada täielikult ära oma valikuvabadust;

21. märgib, et direktiiviga 2009/28/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta) loodud koostöömehhanisme ei ole siiani eriti kasutatud, kuid praegu kavandatakse mitut koostöökava; osutab komisjoni tähelepanekutele, mille kohaselt annaks olemasolevate koostöövõimaluste parem kasutamine märgatavat kasu, kuna see stimuleeriks näiteks kaubandust; kiidab heaks komisjoni kavatsuse töötada välja Euroopa Liidu sisese koostöö suunised, milles pannakse paika see, kuidas koostöömehhanismid tegelikkuses toimima peaksid, ning antakse ülevaade asjakohastest probleemidest ja nende lahendamisviisidest; palub komisjonil tagada, et liikmesriigid rakendavad ELi suuniseid; kutsub komisjoni üles lisama suunistesse taastuenergia direktiivi (2009/28/EÜ) artikli 13 tõlgenduse, et tagada direktiivi korrektne rakendamine liikmesriikides ning vältida võimalust, et avalikud asutused kasutavad sertifitseerimis- ja litsentsimismenetlusi konkurentsi moonutaval viisil; kutsub liikmesriike üles kasutama koostöömehhanisme vajadusel paremini ja suurendama vastastikust teabevahetust;

22. peab tervitatavaks, et päevasiseste turgude jaoks kättesaadavad tuulevõimsuse prognoosimise meetodid on paranenud, mis võimaldab ebaühtlase võimsusega taastuvatest energiaallikatest toodetava elektri paremat integreerimist; peab samuti kiiduväärseks, et praegu asjakohaste osaliste poolt väljatöötatavas kolmandas energia siseturu paketi nõutakse uusi võrgueeskirju, mis aitavad sagedust stabiliseerida ja seega taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrit paremini integreerida;

23. rõhutab, et kõikides liikmesriikides tuleb asjakohase turukorralduse abil hõlbustada taastuvate energiaallikate üha suuremat ja võimalikult kiiret integreerimist energiasüsteemi ja Euroopa energia siseturule; toonitab, et pikas perspektiivis peavad mitmesugused taastuvad energiaallikad täitma süsteemis lähtuvalt oma eripäradest ja võimsusest stabiliseerivat rolli ja ülesandeid, mis on olnud siiani tavapäraste energiaallikate kanda; rõhutab, et sellistest turgudest on ELis paljutootavaid näiteid; nõuab sellega seoses, et kavandamisel ja rakendamisel võetaks rohkem arvesse taastuvate energiaallikate positiivset ja negatiivset mõju ning nende otsest ja kaudset toimet, eelkõige seoses olemasoleva taristu (näiteks ülekande- ja jaotussüsteemid) ning keskkonna, bioloogilise mitmekesisuse ja looduskaitsega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama üldsuse teadlikkust taastuenergia eri tehnoloogiate potentsiaalsest mõjust;

24. kutsub komisjoni üles uurima tasuvusanalüüsi põhjal, millist mõju avaldab kehtiv keskkonnanalane õigus – näiteks veepoliitika raamdirektiiv või linnudirektiiv – taastuvate energiaallikate arendamisele;

### **Vajalik taristu**

25. märgib, et teatavatel juhtudel on taastuenergia detsentraliseeritud, kõrvalises paigas toodetud, ilmastikust sõltuv ja muutlik, nii et selle võrku lülitamine nõuab teistsugust taristut kui seda võimaldab praegune energiainfrastruktuur, mis arendati välja üksnes tavapäraste energiakandjate baasil; rõhutab, et energiavõrgu ajakohastamisel tuleb kohaneda üldilise energiasüsteemi muutustega nii tootmis-, ülekande- ja jaotus- kui ka tasakaalustamistehnoloogiate valdkonnas; toonitab, et teatavad taastuvad energiaallikad võivad muutlikke energiaallikaid tasakaalustada ning leevendada seega vajadust täiendava võrgutaristu järele; toonitab, et taristu arendamine on pakiline küsimus ning äärmiselt oluline selleks, et ühtne turg oleks edukas ja taastuenergiat saaks integreerida; märgib, et energiataristupaketi rakendamine on sellega seoses äärmiselt oluline, eriti selleks, et kiirendada piiriülese mõjuga uue taristu ehitamist; rõhutab, et energiataristuprojektidele loa andmise menetlust tuleb kiirendada;

26. juhib tähelepanu sellele, et paljusid taastuenergia tootmise üksusi ei kasutata ettenähtud võimsusel, sest võrk ei suuda sel moel toodetud energiakoguseid vastu võtta;

27. märgib, et varustuskindluse tagamiseks on muutliku võimsusega taastuenergia arendamisel vaja energiavoo paindlikku tasakaalustamist ning paindlikku varusüsteemi, mida pakub integreeritud ja omavahel ühendatud Euroopa elektrivõrk, mis võimaldab piiriülest kauplemist, nõudlusele reageerimise süsteeme, energia salvestamist ja paindlikult töötavaid elektrijaamu; kutsub komisjoni üles hindama, kas ELis on võimsusega seotud probleeme või mitte, ning määrama

Teisipäev, 21. mai 2013

kindlaks, millises mahus kindlat võimsust suudavad toota ELi energiasüsteemi integreeritud eri taastuvad energiaallikad ja millist potentsiaalset mõju avaldab see tootmise piisavusele; nõustub komisjoni analüüsiga, mille kohaselt toob reservvõimsuse mehhanismide väljatöötamine kaasa märkimisväärsed kulud ja hinnasignaali võimaliku moonutuse; märgib, et kõnealuste reservide kättesaadavusega seonduvate majanduslike tagatiste pakkumiseks on üha enam vaja stabiilset poliitikaraamistikku ning süsteemi- ja tasakaalustamisteenuseid; ei poolda energiaallikate võidusubsideerimist ning nõuab energiaturu sellist korraldamist, mis vastaks liidu pikaajalistele energia- ja kliimapoliitika eesmärkidele ning võimaldaks integreerida taastuvenergia tehnoloogiad energia siseturule; tunnistab siiski, et kõikide energiaallikate arendamiseks on kunagi olnud vaja riigiabi;

28. toonitab, kui oluline on supervõrgu ja Põhjamere avamervõrgu taastuvenergia kulutõhus kasutuselevõtt; toonitab sellega seoses Põhjamere riikide avamervõrgu algatuse tähtsust ajal, mil välja on kuulutatud avamere tuuleenergia projektid, mille võimsus on üle 140 GW; kutsub liikmesriike ja komisjoni andma Põhjamere riikide avamervõrgu algatusele täiendavat hoogu;

29. tuletab meelde, et taastuvatesse energiaallikatesse tehtavad investeeringud moodustavad enam kui poole viimase kümne aasta jooksul uude tootmisvõimsusesse tehtud investeeringutest ning need kasvavad jätkuvalt; rõhutab, et taastuvenergia osakaalu suurendamine energiaallikate jaotuses toob olemasoleva võrgutaristu jaoks kaasa suuri probleeme, mille lahendamiseks on vaja investeeringuid; täheldab, et teatavates liikmesriikides, kus taastuvenergia suurema võrku lülitamisega ei kaasnenud energiataristu arendamist, tekib osakaalu selline suurenemine energia varustuskindluse seisukohast probleeme; rõhutab, et Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku andmetel on märkimisväärselt suur osa kõikidest Euroopa energiavõrkude kitsaskohtadest seotud taastuvenergia võrkulülitamisega; toonitab, kui oluline on rakendada uusi käsitusi, et kõrvaldada jaotusvõrkude kitsaskohad, mille jaoks ei ole alati vaja võrku laiendada või tugevdada; on veendunud, et kasu, mida saadakse Euroopa võrgu uuendamisest (mis on sama palju tingitud ühtsest elektriturust), katab sellega seonduvad kulud, kuna võimaldab ELi elektrisüsteemi palju tõhusamalt käitada; kutsub põhivõrguettevõtjaid üles ajakohastama võrgu arengupoliitikat, et tulla toime taastuvenergia tootmisvõimsuse integreerimisega, säilitada varustuskindlus ning suurendada koostööd jaotusvõrguettevõtjatega;

30. märgib, et paljud ELis paiknevad parimad ja konkurentsivõimelisemad taastuvenergia tootmiskohad on tarbimiskeskustest kaugel, mistõttu sõltub nende optimaalne kasutamine ülekande- ja jaotussüsteemide väljatöötamisest ning piiriüleste ühenduste tugevdamisest; võtab samuti teadmiseks eelised, mis seonduvad taastuvenergia tootmiskohtade decentraliseeritud paiknemisega tarbimiskeskuste läheduses; rõhutab, et see võib aidata vähendada kulusid ja vajadust võrku laiendada, võimaldades piisava taristu olemasolu korral vältida ka ülekoormust; juhib tähelepanu asjaolule, et komisjon peaks hõlbustama asjakohaste modelleerimisvahendite väljatöötamist, et määrata kindlaks kaugete ja suuremahuliste tootmisjaamade ning jaotustasandi rajatiste optimaalne jaotus; tõstab esile nii kütte kui ka elektri nõudlust ja pakkumist hõlmava energiasüsteemi integreeritud käsituse potentsiaali; märgib lisaks kohaliku taastuvenergia tootmise, näiteks mikrotootmise või taastuvenergia (näiteks geotermilise kütte ja päikeseenergia) tootmisse ja sellega varustamisse ühiselt investeerivate kodanike ühistute potentsiaali, mida mainitakse ka komisjoni teatistes;

31. märgib, et võrgu ebapiisav võimsus, ebapiisavad salvestusvõimalused ning koostöö puudumine põhivõrguettevõtjate vahel võib suurendada piiriüleste energiavoogude (ringvood) koordineerimatust ning põhjustada teistes liikmesriikides tõsisid hädaolukordi, mistõttu tekib juhul, kui asjaomastes liikmesriikides ei kaasne taastuvenergia kasutuse suurendamisega vajalikku võrguoptimeerimist (nt temperatuurinäitajate seire) ja arendamist, üha suurem vajadus koormust energia varustuskindluse säilitamise huvides vähendada; peab murettekitavaks võrgutaristu arendamise ja hoolduse praegust seisut liikmesriikides; kutsub liikmesriike üles arendama võimalikult kiiresti edasi ülekande- ja jaotusvõrke ning ergutama suuremat koostööd põhivõrguettevõtjate vahel;

32. rõhutab arukate võrkude, nõudluse juhtimise vahendite ning energiasalvestusvõimaluste potentsiaali nii seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri võimalikult tulemusliku integreerimisega hõlbustamisega kui ka elektrivoogude ühtlustamisega võrgus; tuletab meelde, et energiasalvestuse, muu hulgas pump-hüdroakumulatsioonijaamadega koostoimes tehtava energiasalvestuse suhtes on vaja teha viivitamatult täiendavaid uuringuid ning see meetod on vaja kasutusele võtta; märgib eelkõige vajadust teha täiendavaid uuringuid muutuva kiirusega salvestamise võimaluste kohta, et luua paindlikum süsteem salvestuskiiruste kontrollimiseks ja hõlbustada seeläbi kiiremate ja paremini sobivate ühenduste saavutamist; kutsub liikmesriike üles vältima elektri salvestamisega tegelevate ettevõtete toptelmaksustamist;

**Teisipäev, 21. mai 2013**

33. on seisukohal, et pump-hüdroakumulatsiooni teel toodetava energia piiriülese integreerimise hõlbustamiseks (eelkõige Skandinaavias, Alpides ja Püreneesdes) on vaja luua elektrienergia tasakaalustamise teenuste piiriülese turud ja arendada kiiresti välja Euroopa ülekandesüsteem;

34. rõhutab, et hüdroenergial peab olema taastuvenergia kavandatavas arengus keskne roll, eelkõige seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri üha ebahühtlasema võimsusega tootmise tasakaalustamisega ning samuti elektri salvestamiseks kasutatavate pumpelektrijaamadega; rõhutab seetõttu, et hüdroelektrienergia tootmise ja pumpelektrijaamade olemasolev arengupotentsiaal ELis tuleb täielikult ära kasutada;

35. tõdeb, et gaasitaristul on taastuvenergia väljaarendamisel kogu Euroopas oluline roll; juhib tähelepanu asjaolule, et taastuvatest energiaallikatest on biogaasi (biometaani kujul) juba praegu lihtne olemasolevasse gaasivõrgu taristusse sisestada ning et uued tehnoloogiad, näiteks elektrienergiast vesiniku ja gaasi tootmine, toovad tuleviku vähese CO<sub>2</sub>-heitega majanduse raames veelgi enam kasu, kuna kasutavad olemasolevaid ja uusi taristuid, mida tuleks seega edendada ja arendada;

36. on seisukohal, et tulevikus aitab energiavarustust ja -nõudlust juhtida ning tarbijaid sellel turul aktiivsemaks muuta info- ja kommunikatsioonitehnoloogia; kutsub komisjoni üles esitama kooskõlas kolmanda energia siseturu paketiga viivitamatult ettepanekud arukate võrkude ja arvestite arendamise, edendamise ja standardimise kohta, mis võimaldaks suurendada rohkemate turuosaliste kaasatust ning võimalikku koostöötet telekommunikatsiooni- ja energiavõrgu kasutamise, arendamise ja hooldamise vahel; kutsub komisjoni üles pakkuma selles sektoris erilist toetust teadus- ja arendustegevusele; rõhutab, et oluline ei ole ainult varustajate planeerimiskindlus, vaid ka tarbijate heakskiit, sest arvestitest peaksid kõige rohkem võitma tarbijad ning tagada tuleb ka nende andmekaitsealaste õiguste järgimine vastavalt uuele andmekaitsedirektiivile; nõuab tungivalt, et komisjon hindaks hoolikalt arukate arvestite kasutuselevõtu kulusid ja tulusid ning nende mõju eri tarbijarühmadele; tunnistab, et tarbijate kaasamine on arukate arvestite edukaks kasutuselevõtuks äärmiselt oluline;

37. märgib, et suur elektritarbija on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektor ise, kuna ELis asuvad andmekeskused tarbivad kogu elektrienergiast kuni 1,5 %, kuid tarbijad on nende poolt kasutatava infotehnoloogia ja pilyteenuste ökoloogilisest jalajäljest üha teadlikumad, mistõttu võib sektor saada energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate edendamise alal eeskujuks;

38. juhib tähelepanu sellele, et mõnes piirkonnas, eriti väikestes kogukondades ja saartel, on tuulikute ja päikesepatareide kasutuselevõtt kohanud üldsuse vastuseisu; juhib tähelepanu asjaolule, et tuulikute ja päikesepatareidel arvatakse olevat kahjulik mõju turismindusele ning samuti maakohtade ja saarte maastikupildile ja -vormidele;

39. rõhutab, et olukorras, kus kodanikud on ise ühistute või kogukondadele kuuluva tootmismudeli alusel taastuvenergia tootjad, võtab ühiskond selle kergemini omaks, mistõttu kulub vähem planeerimisega taastuvenergiale ülemineku rakendamiseks ja üldsuse teadlikkuse tõstmiseks selles valdkonnas;

40. rõhutab, et taastuvenergia edasiarendamine ning kõikide muude energiatootmisrajatiste ja asjakohase taristu rajamine muudab Euroopa maastikupilti; kordab, et see ei tohi põhjustada keskkonnakahju ega kahjustada Natura 2000 alasid ja kaitsealuseid maastikke; juhib tähelepanu asjaolule, et üldsuse heakskiitu taastuvenergia taristude saab võita läbipaistva ja kooskõlastatud planeerimise abil ning sellise ehitus- ja lubade andmise korra abil, millega kaasneb kohustuslik ja õigeaegne avalik arutelu, kuhu kaasatakse algusest peale kõik sidusrühmad (muu hulgas kohalikul tasandil); rõhutab, et üldsuse heakskiitu võib aidata võita kodanike ja sidusrühmade, näiteks ühistute osalemine ning teabe jagamine võimaliku kasu kohta kohalikele majandusele;

### **Tarbijate mõjuvõimu suurendamine**

41. näeb vajadust edasiste meetmete järele, et suurendada taastuvate energiaallikate aktsepteerimist laiema ühiskonna poolt; nendib samal ajal, et sobiv tulemuslik meede oleks tervikliku käsituse loomine tootvale tarbijale, kes saaks energiatootmise protsessi juhtida;

42. rõhutab väikesemahulise taastuvenergia tootmise tähtsust taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamise seisukohast; tunnistab, et taastuvenergia väikesemahuline tootmine annab üksikmajapidamistele, tööstusharudele ja kogukondadele võimaluse saada energiatootjateks ja seeläbi ka teadlikumaks energia tootmise ja tarbimise tõhusamatest viisidest; rõhutab mikrotootmise tähtsust energiatõhususe suurendamise seisukohast; rõhutab, et taastuvenergia

Teisipäev, 21. mai 2013

väikesemahuline kasutamine võib aidata energiaarvetelt oluliselt kokku hoida ning luua uusi ärimudeleid ja töökohti;

43. märgib sellega seoses, kui oluline on luua kohalike taastuvenergia ühistute jaoks stiimuleid, et suurendada kodanike osalust ja taastuvenergia kättesaadavust ning luua finantsinvesteeringuid;

44. rõhutab, et taastuvenergia väiksemahulist tootmist, salvestamist, nõudluse juhtimist ja energiatõhusust arukalt kombineerides on võimalik vähendada kohalike võrkude kasutamist tippkoormuse ajal, vähendades seeläbi jaotusvõrguettevõtjate üldisi investeeringukulusid;

45. märgib, et energia tõhusa kohaliku tarbimise ja tootmise eeldus on nii tootva tarbija kui ka jaotusvõrgu seisukohast arukate arvestite ja üldisemalt arukate võrkude kasutuselevõtmine;

46. peab kiiduväärseks komisjoni avaldust, mille kohaselt esitatakse energiatehnoloogiaid ja innovatsiooni käsitlev teatis, kus keskendutakse mikrotootmisele;

47. on seisukohal, et ELi regionaalpoliitikal on tähtis osa taastuvenergia tootmise ning energiatõhususe edendamisel kogu Euroopas ning seda ka elektrienergia teenuste ja energiatranspordi teenuste valdkonnas; peab kiiduväärseks asjaolu, et ühtekuuluvus- ja regionaalpoliitika panus taastuvenergia kasutamise edendamisse on järk-järgult kasvanud ning selle eesmärk on tagada, et taastuvad energiaallikad aitavad täielikult kaasa ELi energiapolitiitika eesmärkide saavutamisele ja ELi energiaeesmärkide rakendamisele kogu ELis; peab eriti oluliseks, et ELi poliitikasuundumused võimaldaksid eraldada ajavahemikul 2014–2020 piisavalt rahastamist;

48. toetab energiapolitiitika ja taastuvate energiaallikate valdkonnas mitmetasandilist juhtimist ja detsentraliseeritud lähenemisviisi, mis peaks muu hulgas hõlmama linnapeade pakti, arukate linnade algatuse edasiarendamist ning parimate lahenduste edendamist piirkondlikul ja kohalikul tasandil teavituskampaaniate abil;

49. märgib, et põllumajandusel ja maapiirkondadel on võimalik toota märkimisväärne osa taastuvenergiast, ja on seetõttu seisukohal, et uues põllumajanduse ja maaelu arengu poliitikas tuleks edendada taastuvenergia tootmist;

50. tõdeb, kui tähtis on põllumajandusettevõtete endi alternatiivsete, eelkõige väikesemahuliste energiaallikate arendamise edendamine ja ergutamine ning asjaomaste meetodite levitamine nii põllumajandusettevõtjate kui ka tarbijate seas;

51. rõhutab, kui tulemuslik võib olla põllumajandusettevõtjate vaheline koostöö taastuvate energiaallikate edendamise poliitika edukaks muutmisel;

52. kutsub Euroopa Investeerimispanka üles eraldama finantsvahendajate kaudu jooksvalt vahendeid vajaliku stardikapitali ja tehnilise toe pakkumiseks põllumajandusettevõtetele põhinevatele ja kogukonnale kuuluvatele taastuvatest allikatest elektri ja kütte tootmise väike- ja mikroprojektidele, mille kasumit saab investeerida uutesse projektidesse;

### **Rahvusvaheline koostöö ja kaubandus**

53. tuletab meelde, et fossiilkütuste impordi tõttu kasvab eelolevatel aastatel ELi kaubandusbilansi puudujääk ja et sõltumine fossiilkütuste impordist põhjustab üha suuremaid poliitilisi, majanduslikke ja keskkonnoahte; toonitab seega siseriiklike taastuvate energiaallikate rolli varustuskindluse ja positiivse kaubandusbilansi taastamisel naftat ja maagaasi eksportivate riikidega; rõhutab, et nende energiaallikate osatähtsust ELi energiapuuduleku saavutamisel tuleks suurendada;

54. tunnistab, et üleilmne taastuvenergia turg kasvab ning see mõjub positiivselt Euroopa tööstusele, töökohtade loomisele ja hindadele, samuti olemasolevate ja uute tehnoloogiate edasiarendamisele nii maailmas kui ka ELis, kuid ainult tingimusel, et ELi taastuvenergia valdkonna poliitiline ja õiguslik raamistik jääb prognoositavaks ja aitab puhta tehnoloogia ettevõtetele säilitada konkurentsieelise ja edumaa ülemaailmsete rivaalide ees; peab OECDsse kuuluvaid riike olulisteks kaubanduspartneriteks, kuna nende taastuvenergia potentsiaal on äärmiselt suur;

**Teisipäev, 21. mai 2013**

55. rõhutab, et ebaseaduslikud konkurentsimoonutused turul on vastuvõetamatud, sest EL võib olla ainult ausa konkurentsi alusel kindel taastuvenergia tehnoloogiate mõistlikus hinnatasemes; kutsub komisjoni üles viima võimalikult kiiresti lõpule pooleliolevad ebaausate tavade alased menetlused; rõhutab, et üleilmne vaba ja avatud turg on taastuvenergia kasvuks kõige parem eeldus; rõhutab, et kaubandustõkete kaotamiseks on vaja teha rohkem jõupingutusi; kutsub komisjoni üles mitte looma uusi kaubandustõkkeid valmistoodetele või taastuvenergia tehnoloogiates kasutatavatele komponentidele; kutsub komisjoni üles võtma meetmeid, et kõrvaldada kaubandustõkked, kaitsta ausat konkurentsi, aidata ELi ettevõtetel pääseda väljaspool ELi asuvatele turgudele ning võidelda väidetavate kaubandusmoonutustega, sh seoses ebaseadusliku riigiabiga;

56. nõuab lisaks tungivalt, et komisjon jälgiks aktiivselt põhjendamatute mittetariifsete tõkete, toetuste ja dumpingumeetmete kasutamist asjaomases valdkonnas ELi kaubanduspartnerite poolt;

57. palub komisjonil võtta arvesse WTO infotehnoloogia lepingut ning uurida võimalusi algatada keskkonnatehnoloogia vabakaubandusleping, millega pandaks alus tariifivabale kauplemisele keskkonnatehnoloogia toodetega;

58. rõhutab, et kõnealune strateegia peaks ühtlasi ergutama kaubanduse hõlbustamist, et toetada arenguriikide jõupingutusi selles konkreetses valdkonnas ning võimaldada taastuvate energiaallikate kasutamist kaubaartiklitena;

59. rõhutab, et kaubandusel on taastuvenergia jätkusuutliku tootmise ja rahastamise tagamisel oluline roll; tuletab meelde, et imporditud bioenergia ja agrokütused peaksid olema kooskõlas ELi säästlikkuse kriteeriumitega, ning et viimased tuleb selgelt määratleda; soovib komisjonil kehtestada selleks kaudse maakasutuse lisakriteeriumi; soovib, et kaubanduslepingud peaksid sisaldama sätteid, milles käsitletakse raadamise ja metsa seisundi halvenemise küsimusi, ning need peaksid soodustama maa- ja veeressursside heaperemehelikkumajandamist; ergutab komisjoni jätkama asjaomaste kolmandate riikidega läbirääkimiste pidamist vabatahtlike partnerluslepingute üle, et keelustada ebaseaduslik raie;

60. rõhutab vajadust teha ELi naaberriikidega energiapoliitika, sh taastuvenergia valdkonnas tihedamat koostööd, ning toonitab vajadust kasutada taastuvenergia kaubanduslikku potentsiaali tõhusamalt; rõhutab, et vaja on piisavat taristut, mille abil hõlbustada koostööd nii ELis kui ka naaberriikidega; rõhutab, et taastuvenergia alane koostöö peaks hõlmama ELi asjakohaseid poliitilisi eesmärke; rõhutab, et elektri tootmisel taastuvatest energiaallikatest on suur potentsiaal iseäranis Vahemere piirkonnas; rõhutab selliste piiriüleste projektide potentsiaali nagu Desertec, Medgrid ja Helios ning hüdroenergia valdkonna edasiarendamise võimalusi Norras ja Šveitsis, muu hulgas seoses energia tasakaalustamise väljavaadetega; tõstab selliste suurte taastuvenergia projektide puhul esile ka märkimisväärselt suurt kohalikku lisandväärtust;

61. rõhutab, et rahvusvaheline koostöö peab põhinema usaldusväärsel õigusraamistikul ja liidu taastuvate energiaallikate alasel õigustikul, näiteks energiaühenduses, et suurendada koostöö stabiilsust ja usaldusväärsust;

62. nõuab kooskõlastatud meetmete võtmist teiste tehnoloogia valdkonna liidritega (USA ja Jaapan), et reageerida uutele probleemidele, nagu toorainete ja haruldaste muldmetallide nappus, mis mõjutab taastuvenergia tehnoloogiate kasutuselevõttu;

63. rõhutab, et ELil on vaja teha rahvusvaheliste partneritega, eriti BRICS-riikidega tihedat teaduskoostööd ning töötada välja taastuvenergia valdkonna teadus- ja innovatsioonialase koostöö selge poliitika;

### ***Innovatsioon, teadus- ja arendustegevus ning tööstuspoliitika***

64. tõdeb, et Euroopa peab püüdma suurendada oma tööstuse ning teadus-ja arendustegevuse valdkonna suutlikkust, et püsida taastuvenergia tehnoloogiate vallas esirinnas; rõhutab vajadust soodustada VKEde tegevuseks ja nende rahvusvahelistumiseks vajalikku konkurentsivõimelist keskkonda ning püüda vähendada selliseid jõupingutusi pärssivaid halduslikke takistusi; rõhutab, et Euroopa juhtivat positsiooni taastuvenergia tehnoloogiate turgudel on võimalik kindlustada üksnes teadus- ja arendustegevusel põhineva innovatsiooniga; rõhutab, et erainvestoritel on vaja kindlustunnet; kutsub komisjoni üles töötama välja energiatehnoloogiate tööstusstrateegia, mis hõlmaks iseäranis taastuvenergia tehnoloogiaid, et tagada ELi juhtpositsiooni säilimine energiatehnoloogiate ja eelkõige taastuvenergia vallas;

65. rõhutab ELi tööstuse juhtpositsiooni maismaa tuuleenergia tehnoloogiate vallas ning Euroopa avamere tuuleenergia tööstusharu suurt potentsiaali seoses Lääne- ja Põhjamere äärsete liikmesriikide taasindustrialiseerimisega;

Teisipäev, 21. mai 2013

66. rõhutab, et kõige tähtsamaks tuleb pidada haridusasutusi, kes oleksid võimelised tootma taastuvenergia tehnoloogiate valdkonnas kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid ning järgmise põlvkonna teadlasi ja innovaatoreid; tuletab sellega seoses meelde, kui olulised on taastuvenergia sektoris hariduse, teadusuuringute ning rakendamise vahelise lõhe ületamisel Horisont 2020 ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut;

67. peab eriti oluliseks Euroopa patendikaitse mehhanismide koostööd taastuvenergia valdkonnas, pidades silmas juurdepääsu hõlbustamist väärtuslikule ja seni kasutamata intellektuaalsele omandile; rõhutab vajadust võtta esmajärjekorras kasutusele kavandatav Euroopa patent taastuvenergia valdkonnas;

68. usub, et olemasolevate vahendite abil tehtav sihipärane teadus- ja arendustegevus peab olema tulemuslikum, ning peab murettekitavaks, et taastuvenergia sektori teatavates harudes on teadus- ja arendustegevus unarusse jäänud, mis on teatavatel juhtudel toonud kaasa majanduslikke probleeme; rõhutab, et konkurentsivõime säilitamiseks või saavutamiseks ning olemasolevate tehnoloogiate jätkusuutlikkuse tagamiseks kogu nende elutsükli vältel on vaja investeerida uuenduslike, esilekerkivate ja olemasolevate tehnoloogiate edasiarendamisse ning transpordi- ja energiasüsteemide integreerimisse; rõhutab taastuvenergia alasesse teadus- ja arendustegevusse investeerimise vajalikkust, eriti võimsuse, tõhususe ja ruumilise jalajälje vähendamise valdkonnas;

69. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles investeerima teadusuuringutesse, mis põhinevad taastuvenergia kasutamisel koos tööstuslike rakendustega, näiteks autotööstuses;

70. tervitab komisjoni kava esitada 2013. aastal teatis energiatehnoloogiapoliitika kohta; palub, et komisjon keskenduks energiatehnoloogia strateegilise kava (SET-kava) asjakohaste osade rakendamisel tehnoloogiatele (näiteks võrguhaldus, salvestustehnoloogia, taastuvenergiat kasutav küte ja jahutus), millega suurendada taastuvenergia konkurentsivõimet ning parandada selle integreerimist energiasüsteemi, diskrimineerimata seejuures juba palju aastaid kasutusel olnud ja end tõestanud taastuvenergia tehnoloogiaid;

71. toonitab, et teadustöö on uute ja puhaste tehnoloogiate väljatöötamise ja taskukohasuse alus; on veendunud, et SET-kava võib aidata olulisel määral kaasa taastuvenergial põhineva tehnoloogia taskukohaseks ja konkurentsivõimeliseks muutmisele;

### ***Taastuvenergia edendamise Euroopa raamistik***

72. rõhutab, et liikmesriigid kasutavad praegu väga mitmesuguseid toetusmehhanisme; juhib tähelepanu asjaolule, et selline toetus on toonud kaasa tugeva kasvu, eriti juhtudel, kus toetuskavad on olnud hästi kavandatud, kuid mõned toetussüsteemid on osutunud halvasti kavandatuteks ning liiga vähepaindlikeks, et kohanduda teatavate tehnoloogiate odavnemisega – mõnedel juhtudel on see toonud kaasa ülemäärase hüvitamise, mis on põhjustanud tarbijale rahalist koormust; tõdeb rõõmuga, et tänu toetustele on teatavad taastuvad energiaallikad saanud osades piirkondades tavapäraste tootmismeetoditega konkurentsivõimeliseks – näiteks kohtades, kus seda soosivad geograafilised tingimused, hõlpsasti kättesaadav kapital ja minimaalne halduskoormus või kus on kasutatud mastaabisäästu;

73. rõhutab, et teatavates liikmesriikides on elektri jaehind lõpptarbijale ja tööstusele riigipoolse mõju ja muude asjaolude, sh fossiilkütuste hinna tõttu tõusnud; tuletab meelde, et 2010. aastal oli 22 % ELi majapidamistest raskusi oma elektriarvete tasumisega, ning oletab, et olukord on vahepeal veelgi pingelisemaks muutunud; rõhutab, et energia peaks olema kõigi jaoks taskukohane ning et tööstuse konkurentsivõimet ei tohi kahjustada; palub liikmesriikidel võtta vajalikke meetmeid, et tagada madalama sissetulekuga tarbijate tõhus kaitse ning suurendada samal ajal üldsuse teadlikkust energiasäästu võimaluste ja energiatõhususmeetmete kohta; osutab täiendavalt asjaolule, et hulgimüügihindade langemine peab jõudma ka tarbijani;

74. hoiatab, et liiga kõrged toetussummad ja ülekompenseerimine võivad pidurdada tehnoloogilist arengut ja turu integreerimist, sest nii väheneb stiimul innovaatiliste ja hinnalt soodsate toodete arendamiseks; märgib, et ülemäärase hüvitamise vältimiseks on äärmiselt oluline kavandada toetusmehhanisme arukalt ja viisil, mis võimaldab reageerida turusignaalidele; on veendunud, et tehnoloogia konkurentsivõime ergutamiseks ning turule integreerimise hõlbustamiseks on vaja minna kiiresti üle süsteemile, kus tootjad on sunnitud võtma turuhinnaga seotud riske;

Teisipäev, 21. mai 2013

75. on veendunud, et komisjon peaks abistama liikmesriike kõige kulutõhusamate taastuvate energiaallikate ja nende potentsiaali kõige tõhusamate realiseerimisviiside kindlaksmääramisel; tuletab meelde, et kuluoptimaalsed lähenemisviisid võivad erineda vastavalt nõudlusele, tarnepotentsiaalile ja kohaliku tasandi majanduslikule kontekstile;

76. kiidab heaks komisjoni kava töötada välja parimate tavade suunised ja valmistada ette taastuenergia riiklike toetuseeskirjade reform; palub komisjonil esitada need suunised võimalikult kiiresti, et tagada, et eri riiklike toetuskavadega ei moonutata konkurentsi ega tõkestata ELi-sisest kaubandust ja investeerimist, ning samuti selleks, et edendada prognoositavust ja kulutõhusust, vältides samal ajal ülemääraseid toetusi; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks sellega seoses siseturu õigustiku täieliku järgimise liikmesriikides; on veendunud, et parimate tavade suunised on energia siseturu toimimise tagamisel oluliseks teetähiseks, ning usub, et nimetatud suunistega võiks kaasneda praeguste riiklike toetuskavade kulutõhususe hindamine, milles võetaks arvesse ka käsitletavate tehnoloogiate erinevusi, et tagada suurem võrreldavus ja kooskõlastatus ning riiklike toetusmehhanismide järkjärguline ja üha suurem ühtlustamine; on samuti veendunud, et nende suuniste rakendamine liikmesriikide tasandil on äärmiselt oluline, kuna nende abil on võimalik vältida riiklike toetuskavade tagasiulatuvat muutmist või katkestamist, mis annaks investoritele äärmiselt negatiivse signaali ja põhjustaks potentsiaalselt tõsiseid majandusraskusi eraisikutele, kes on nende kavade alusel taastuenergiasse investeerinud; rõhutab, et liikmesriigid peaksid tagama nende suuniste rakendamise, ning toonitab, et kohalike ja piirkondlike ressursside arendamise toetamiseks peaks olema lubatud võtta erimeetmeid;

77. peab liikmesriikides kasutatavate toetuskavade mitmekesisust arvestades äärmiselt oluliseks edusammude tegemist arutelus, milles käsitletakse suuremat ühtlustamist ja 2020. aasta järgseks perioodiks sobivat Euroopa toetussüsteemi; on veendunud, et pikemas perspektiivis võib taastuenergia kõige kulutõhusamat raamistikku ja selle potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks vajalikke võrdseid tingimusi pakkuda taastuenergia ELi tasandil edendamise paremini integreeritud süsteem, milles võetaks täielikult arvesse piirkondlikke ja geograafilisi erinevusi ning olemasolevaid rahvusüleseid algatusi ja mis oleks osa CO<sub>2</sub>-heite vähendamise nimel tehtavatest üldistest jõupingutustest; märgib, et kehtiva taastuenergia direktiiviga lubatakse valitsustel kasutada ka ühiseid toetuskavasid; märgib, et teatavate Euroopa riikide kogemused näitavad selgelt, et integreeritud elektriturul võetud ühine seisukoht võimaldab kasutada riiklike süsteemide vahel vastastikku kasulikke uuendusi; palub, et komisjon hindaks 2020. aasta järgse perioodi raamistikus, kas taastuenergia edendamise üleliiduline mehhanism võimaldaks luua taastuenergia täieliku potentsiaali realiseerimise kulutõhusama raamistiku või mitte, ning uuriks, kuidas võiks toimuda järk-järguline ühtlustamine;

78. toonitab toetusmehhanisme käsitlevate parimate tavade vahetamise kasulikkust liikmesriikide vahel; juhib tähelepanu asjaolule, et Ühendkuningriik ja Itaalia andsid hiljuti teada, et muudavad oma toetuskavasid, asendades kvoodisüsteemi soodustariifisüsteemiga, kuna geograafiliselt sarnaste paikade kogemused on näidanud, et soodustariifidel põhinevad kavad on vähem kulukad; kutsub komisjoni üles arvestama neid aspekte ka oma pooleliolevas analüüsis <sup>(1)</sup> ja peatselt koostatavate suuniste ettepanekus;

79. teeb ettepaneku tugineda sellistele algatustele nagu Norra ja Rootsi rakendatav ühine toetuskava, mille eesmärk on arendada vajaduse korral ühistel energiaturgudel (näiteks Nord Pool) järk-järgult ühiseid piirkondlikke toetuskavasid;

80. kutsub eelarvapädevaid institutsioone üles andma Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöömehhanismile vajalikud vahendid, et amet saaks täita oma ülesandeid ning saavutada energia hulgimüügituru terviklikkust, läbipaistvust ja tõhusust käsitlevas määruses sätestatud eesmärgid; märgib, et see on vajalik selleks, et viia aastaks 2014 lõpule integreeritud ja läbipaistva elektri ja gaasi siseturu väljakujundamine;

o

o o

81. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

---

<sup>(1)</sup> COM(2012)0271 ja selle saatedokumendid; SEC(2008)0057; programmi „Arukas energeetika – Euroopa” uuring „Quo(ta) vadis, Europe?“, milles käsitletakse taastuenergia ümberkujundamist.